

Advies Conceptnota Duaal Leren

Hoorzitting Vlaams Parlement

2 april 2015

Situering

■ Belangrijk onderwijsdossier voor de SERV

- adviezen '*Werkplekleren: creativiteit en passie in het leerproces*' (2011) en '*Leren en werken: naar een krachtige® leerweg*' (2013)
- onderzoek '*Competentieversterking van jongeren op een arbeidsmarktgerichte leerweg*', Stichting Innovatie & Arbeid (april 2015)

■ Belangrijke 'werf' voor regering Bourgeois I volgens de sociale partners

- gedeelde bevoegdheid ministers van Onderwijs en Werk
- debat over de vernieuwing en de versterking van deze leerweg ingezet
- ruimte voor verdere invulling maar veel vragen op het terrein

Kader

- Decreet Stelsel Leren en Werken in Vlaanderen van 2008
 - uitzien naar de evaluatie van decreet (evidence informed/ based policy)
 - belang van continuïteit en van versterking van alle componenten van Leren en Werken vandaag

- Juiste operationele doelen op korte termijn maar ook nood aan doelen voor de lange termijn
 - positie binnen onderwijs- en vormingslandschap
 - hoeveel leerlingen op kruissnelheid
 - daling van ongekwalificeerde uitstroom blijft belangrijk
 - meerwaarde maar ook uitdaging voor bedrijven

Doelstellingen

- **Duaal Leren als volwaardige kwalificerende leerweg**
 - link naar de modernisering van het SO
 - concretisering en vertaling naar structuren
 - doelgroep 15 – 25 jarigen (instap op einde 2de graad en volwaardig aanbod voor 18+)
 - gericht op arbeidsdeelname

- **Volwaardig aanbod voor de jongeren die (nog) niet in het Duaal Leren terecht kunnen**
 - met positief imago
 - kennismaking met arbeidsmarkt en werkvloer
 - voldoende bruggen en mogelijkheden tot doorstroming

Partnerschappen en regie

- Sterk partnerschap Onderwijs en Werk
- Heldere toekenning van verantwoordelijkheden
- Regie Syntra Vlaanderen expliciteren
- Partnerschappen Duaal Leren als draaischijf

- Sectoren belangrijkste partner
 - traditie in ondersteunen van Leren en Werken
 - opnemen trekkersrol Partnerschappen Duaal Leren
 - beschikken minstens over bevoegdheden Paritaire Leer Comités
 - worden versterkt in deze rol (via de sectorfondsen)
- Andere partners en trekkers mogelijk, mits paritair overleg

Kwalificerend

- Onderwijs-kwalificerend karakter
 - voor duurzame integratie op de arbeidsmarkt
 - voor wie na Duaal Leren hoger onderwijs wil volgen
- Niet akkoord met hiërarchie tussen beroeps- en onderwijskwalificatie
- Behalen van beroepskwalificatie is een succes en een stap in een leertraject en een belangrijke troef naar werk

Toeleiding

- Arbeids(markt)rijpheid goed kaderen en operationeel definiëren. Belang van motivatie.
- Kwalitatieve toeleiding
 - studiekeuze- en leerlingbegeleiding doorheen de schoolloopbaan
 - kennis bij de jongere van aanbod Duaal Leren
 - oriënterend advies van de klassenraad
 - screening
 - mogelijks door VDAB (i.s.m. sectoren)
 - op maat van de jongeren
 - cultuur- en taalneutraal
 - sollicitatieprocedure
 - ondersteuning voor leerlingen en ondernemingen
 - samenhang advies, screening, sollicitatie nog uit te klaren

Trajecten op maat

- Belangrijke rol voor (leer)trajectbegeleiders en mentoren
- 'Arbeidsmarktrijp' aanbod opleidingen
 - beschikbare werkplekken
 - belangrijke rol voor sectoren in bepalen van wat duaal kan / moet
 - Competent, VKS en beroepskwalificaties instrumenten voor invulling (standaard) leertrajecten
- Alternering en warme overdracht(en)
- Leren en Werken / Duaal Leren breed toegankelijk
 - aanpassingen arbeidspost en ondersteuning voor jongeren met een beperking
 - taalondersteuning voor anderstalige nieuwkomers en jongeren met taalachterstand in het Nederlands

Matching en werkervaring

- Mobilisering van alle partners is positief en nodig
- Waar is de regierol van Syntra Vlaanderen
- Geloof in partnerschappen moet ook doorgetrokken worden naar het lokale niveau
- Geen voorstander van nieuwe lokale structuren (de 'facilitaire schakel'; wat met huidige lokale structuren)

Statuut

- Onderscheid tussen verschillende vormen van werkplekieren
- Vereenvoudiging
- Voor de invulling van het statuut
 - dienen KB van 29 juni '14 en de adviezen van NAR en CRB samen gelezen te worden voor zover aan de voorwaarden daarvan voldaan is
 - voor de andere invulling(en) is verder overleg nodig
- Regelmatig overleg tussen de gewesten
- Aandacht voor de situatie in Brussel

Kwaliteit

- Terecht ambitieus op vlak van kwaliteit
 - eenvoudige wetgeving
 - duidelijke afdoende financiering
 - haalbare timing voor de invulling van Duaal Leren
 - stappenplan voor de invoering: wanneer is Duaal Leren een feit voor de jongere
 - monitoring
 - kansen nieuwe methodieken voor onderwijs en werk

Krachtlijnen en conclusies

- Aanzet tot volwaardige duale leerweg mét effectieve arbeidsdeelname
- Positieve evoluties decreet 2008 behouden
- Aanvullend volwaardig aanbod via Leerrecht
- Belangrijke rol voor de sectoren (via de sectorfondsen)
- Dragen bij tot garantie op werkervaring
 - sterke partnerschappen op verschillende niveaus
 - kwalitatieve toeleiding
 - begeleiding op de lesplaats en de werkvloer
 - slim opleidingsaanbod
 - vereenvoudiging van statuten
- Realistisch maar bindend tijdschema voor invoering

Meer lezen

- Advies Conceptnota Duaal Leren
- Stichting Innovatie & Arbeid
- Advies Leren en Werken: naar een krachtige(r) leerweg
- Advies Werkplekleren: passie en creativiteit in het leerproces